

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. Negyed évre 1 ft 50 kr.
Külföldi előfizetőknek 25 krajczár.

Előfizetheti csupán a kiadóhivatalban lehet B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére a a nyitlatter vonatkozó minden közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Hirdetések díja: három sorra ötvenkor 5 kr. — Nagyobb és többesori hirdetések jutányosabb árakban fogadják.
Bélyeg minden beutaltatnál 30 kr.

NYITLATTER GARMOND SOR: 30 KR.

B-Gyarmat, július 3.

Péter Pál nap körül az egész országban megindult az aratás.

Az aratásra megért gabonatermelők mependül az arató surlója és kaszája. Megnépesül a mező a szorgalmas munkások csapatától kik serényen vágják a reudeket, kötik össze a kévákat és csinalják a keresztek hosszú sorát. A gazda lelke örül, hogy reményét teljesülve látja az aratás áldásait. Arató és arattató vig dala olvad össze, öröm, meglegedés tapasztalható mindenütt, mert az áldások ura megóvta határainkat a folyton fenyegető elemi csapásoktól és adott olyan termést, mely biztosítja évi kenyérünket, megmenti a gazdálkodót a megélhetés gondjaitól.

A gazdálkodó embernek mily sokat kell dolgoznia, míg munkájának gyümölcsét csűrbe takaríthatja! A föld szűkmarkuan fizeti legtöbb-ször még a szorgalmas és jól végzett munkát is, de annak számára épen sovány kalászatok, vagy gazt tereim, a ki későn fog dolgozni és azt rosszul végzi. A földmivelő élete a dolog szakadatlan láncolatából áll, ha tisztességesen akar megélni.

De mily gyakran megtörténik, hogy a tél erős fagyja, a késői derek, szárazság, nem engedik szépen fejlődni a vetést. Némelykor a gazda már csaknem magának mondhatja a megmunkált áldást, midőn a tornyosult felleghől eső vár és jótékony eső helyett jégvihar csapeli el gabonáját. A gazda sokszori remegésnek van kitéve a természet szépsége miatt, mely folyton csapással fenyegeti veteményét és az utolsó perczben tönkre teheti azt. Ezért tanácsos a gazdálkodónak természetét valamely szolidnak ismert biztosítótársaság megbízható közege által biztosítani. Ne csodálkozzunk hát, ha a aratás folyama alatt oly örömtelt szívvel dolgozik a földmivelő, ha megóvta természet csapásoktól a gondviselés.

A folyamatban levő aratás kielégítette reményeinket, mert ha nem járt és nem jár is valami kedvező idő, de nagyobb csapással nem látogatott meg isten. Mezeink jó, kövér termést hoztak s a tavasziak is jó eredménnyel kecsegtetnek.

Feltéve azt, hogy minden akadály nélkül takaríthatja le a termést a földmivelő, akkor ez évet a kedvező évek közé sorozhatjuk. Akkor a földmivelő eleget tehet kötelességeinek és megindul a pénzforgalom, mely lendületet ad az iparnak, kereskedelemnek stb. Tapasztalásból tudjuk, hogy csapások években, mikor a gazdálkodó nép nem arat, megérzi a gazdálkodó nép szegénységét minden más foglalkozásban élő ember. A kenyér és a földmivelő nép jóléte az alapja minden fejlődésnek. Kenyér nélkül nem lehet teljes boldogság, szükséges ez ugy a palotában, mint a kunyhóban. Hálátelt szívvel vagyunk azért a kedvező aratás iránt, mely megelégedést hozott közénk.

Aratási gondolataink között nem kerülheti ki figyelmünket az a körülmény, mely különösen vidékünkön tapasztalható, hogy túlsúlyt fektetünk gabona termelésünkre. A jelen évben például lesz eladó gabonánk meglehetősen, de mit ér, ha szerencsétlen vérmérszerünk és a kereskedők által olykor mesterségesen leszállított árak következtében olcsón kell azt eladogatnunk.

Videkünk talaja kiválóan alkalmas gabona termelésre, talán ezért van, hogy vármegyénk területe legnagyobb részben gabonával vetetik. Ennek kifolyása aztán, hogy a gabonatermelés miatt más, sokkal jövedelmesebb növények termelését elhanyagolja a lakosság. Ha a gabonának rendes ára volna, megjárna a mostani gazdálkodási mód, de a jelen körülmények között nem előnyöse, hanem hátrányos kárára van a gazdálkodó népünknek.

A gabona termelés kedvéért minden használható földet szántóvá változtatunk, így a művelés alatt álló terület folyton nő, de a megfelelő javítás hiányában soványodik, ezért van, hogy csak kiválóan kedvező időjárás folytán szokott jó aratásunk lenni, mert a sovány és ismételt gabonával vetett föld kifárad.

Meg kell ezt gondolniok gazdálkodóinknak és termelhetnek ugyan gabonát eladásra is, de ugyanakkor ne hanyagolják el a kereskedelmi és gazdasági növények termelését a gabona miatt, melynek ára jelen viszonyaink között nem fog emelkedni, sőt alább szállásra van kitérőnk.

Sz. S.

Küldöttségi eljárás a minisztereknél.

Lapunk múlt számában jeleztük, hogy a székhely és az aszód-b-gyarmati vasút ügyében június hó 28-án megyebizottsági tagokból álló nagyobb számú küldöttség volt eljárando a miniszter urnaknál. E küldöttség azonban értesülvén, hogy a törvényhatóság május 30-iki székhelyügyi határozatát a belügyminiszter úr 6 exca időközben, a sokszor szellőztetett állítólagos formahiba miatt jónak látta feloldani, ez ügyet tehát, mint meghaladtat most már nem tartja többé szükségesnek szóba-hozni és így csupán a vic. vasút érdekében adta elő kérvényét.

A székhely-ügyben csupán annyi történt mégis, hogy június hó 23-án délelőtt Szentágh Pál úr 6 exca elnöke alatt az „Arany Sas”-nál értekezlet tartott, melyen a következő további eljárás fonalai állapittak meg. Résztvettek ez értekezleten, a pártevezérn kívül, gr. Berchtold Arthur, Laszkár Gyula, Nagy Iván, br. Andreánszky Gábor és Sréter Alfréd orsz. képviselő, Köry Tivadar, báró Jeszenszky Sándor Szilvásvizsly Géza, br. Böttler Ervin, Rosenbach Sándor, Fáy Árpád, Vannay Ignác, br. Marschall Rezső, Aninzer László, Lázár Mór, Veres Ernő (buzselyi), Előcs-Ede, Balás János és Reményi Károly n. b. tagok.

Néhány kivétellel, kik t. i. a verőze-gyalmat-lonsonci vasut iránt angazsziroztak, a többi urak szám-szerint tisztenhatán résztvettek a vasuti küldöttség eljárásában is. Délután 2. órára lévén kilátva gr. Szentágh Gyula miniszterelnök, illetve belügyminiszter urnál az elfogadtatás, kevéssel azelőtt 8 kocsin hajlatott a várba a küldöttség.

A miniszter ur előtt Szentágh Pál rövid üdvözlő szavak után a küldöttség tagjait bemutatla, majd átadta a szót Sréter Alfréd orsz. képviselő urnak, aki eljárásunk czélját a következő alapos beszéddel tolmácsolta: **Nagyméltóságú kormányelnök és belügyminiszter úr! Kegyelem uram!**

Már 1891-ben, midőn az alkotmányos élet ujjaival a megyei önkormányzatot új életre ábraszaltta, átkerest megyénk székéjét annak, hogy központi és székvárosa Balassa-Gyarmat az ország szívével Budapesttel volt által legyőz összekötve.

Értelmében át a tekintetben számos az eredménytelen kísérlet történt. Időközben kiépült a Budapest-hatvan-rutak vasal; főleki és lonsonci járásalak vasuti közlekedést nyertek. Annál melyebben érte az ott a közlekedési eszköz hiányát Balassa-Gyarmat, járástól, így a csatornák, szikrák és nóg-rádi járásalak nagy része. Erre az érdeklődés, a mint az államhatóság egyenlőre hat helyreállítására a későbbiek érdeklődés.

Időközben kiépült a Budapest-hatvan-rutak vasal; főleki és lonsonci járásalak vasuti közlekedést nyertek. Annál melyebben érte az ott a közlekedési eszköz hiányát Balassa-Gyarmat, járástól, így a csatornák, szikrák és nóg-rádi járásalak nagy része. Erre az érdeklődés, a mint az államhatóság egyenlőre hat helyreállítására a későbbiek érdeklődés.

Időközben kiépült a Budapest-hatvan-rutak vasal; főleki és lonsonci járásalak vasuti közlekedést nyertek. Annál melyebben érte az ott a közlekedési eszköz hiányát Balassa-Gyarmat, járástól, így a csatornák, szikrák és nóg-rádi járásalak nagy része. Erre az érdeklődés, a mint az államhatóság egyenlőre hat helyreállítására a későbbiek érdeklődés.

Időközben kiépült a Budapest-hatvan-rutak vasal; főleki és lonsonci járásalak vasuti közlekedést nyertek. Annál melyebben érte az ott a közlekedési eszköz hiányát Balassa-Gyarmat, járástól, így a csatornák, szikrák és nóg-rádi járásalak nagy része. Erre az érdeklődés, a mint az államhatóság egyenlőre hat helyreállítására a későbbiek érdeklődés.

Időközben kiépült a Budapest-hatvan-rutak vasal; főleki és lonsonci járásalak vasuti közlekedést nyertek. Annál melyebben érte az ott a közlekedési eszköz hiányát Balassa-Gyarmat, járástól, így a csatornák, szikrák és nóg-rádi járásalak nagy része. Erre az érdeklődés, a mint az államhatóság egyenlőre hat helyreállítására a későbbiek érdeklődés.

Időközben kiépült a Budapest-hatvan-rutak vasal; főleki és lonsonci járásalak vasuti közlekedést nyertek. Annál melyebben érte az ott a közlekedési eszköz hiányát Balassa-Gyarmat, járástól, így a csatornák, szikrák és nóg-rádi járásalak nagy része. Erre az érdeklődés, a mint az államhatóság egyenlőre hat helyreállítására a későbbiek érdeklődés.

Időközben kiépült a Budapest-hatvan-rutak vasal; főleki és lonsonci járásalak vasuti közlekedést nyertek. Annál melyebben érte az ott a közlekedési eszköz hiányát Balassa-Gyarmat, járástól, így a csatornák, szikrák és nóg-rádi járásalak nagy része. Erre az érdeklődés, a mint az államhatóság egyenlőre hat helyreállítására a későbbiek érdeklődés.

Időközben kiépült a Budapest-hatvan-rutak vasal; főleki és lonsonci járásalak vasuti közlekedést nyertek. Annál melyebben érte az ott a közlekedési eszköz hiányát Balassa-Gyarmat, járástól, így a csatornák, szikrák és nóg-rádi járásalak nagy része. Erre az érdeklődés, a mint az államhatóság egyenlőre hat helyreállítására a későbbiek érdeklődés.

melyet csak-ukra az 1888-ik IV. t. cz. 7. szakasza határozt, egy-ne adózik és a vasutból való társaságok arányában. Jelenlegi társaságokhoz, melyeket képviselőtestületek határoztak el, telmében társasági közlésük által kívánunk tudni; helyesnek ismerve azt, hogy az által közteli évi megterhelés azje által, másrészt helyesnek ismerve, hogy a befizetésnél, melynek hasznát nemzedékek fogják használni, melyben állami járólaknak a vállalati teherbe.

Összesen 235,000 forint jegyztek a kasszák társaságai-nyekben. Ebből maga Balassa-Gyarmat 90000 forint.

A hozzájárulása vonatkozó kasszák képviselőtestületei határozatok úgy alakilag mint lényegileg a társaságok megfelföldes lettek hozzá.

Ezen határozatoknak megváltó állandó válságunka javasul véleményét terítte át elfogadás végett a megyei közgyűlésben. határozati javaslatában gondoskodván oly módosításokról, hogy soha a mirebelől a kasszákra bár ne hársulhasson.

Mégis a máj 30-án B-Gyarmaton tartott közgyűlés ezen javaslatot elvetve, a kasszák határozatától járásgyűlést megtagadta. Megtagadta 148 szavál 143 ellen tehát csupán 5 többséggel.

Megtagadta! Miért?

Nagyméltóságú kormányelnök úr! fontos monszant az az egy helyes elbírálásnál. Miért monszant az az állandó válságunka javasulata elles a lonsonci és főleki járák határozati tagjai? kiknek ebből kárak semmikép, javában csak hasznuk lehet?

Hiszen ezen testvéreinknek is van székük! Más időben megasavastak volna az vasutak érdekében bizonyosan. De most midőn megváltó nyugodt fejlődésnek akadályoz az a szor-szeretlen székely ügy lett felvetve, gr. Gyűry és Pócsky Ágost vezetése alatt a lonsonci járák, kik kiknek már vasutak van, ok a jóllakottak nem állították megváltó válságunka javasulata elvetve, a kasszák határozatától járásgyűlést megtagadta. Megtagadta 148 szavál 143 ellen tehát csupán 5 többséggel.

A lonsonci járákhoz csatlakozott aztán meg székely válságunka javasulata elvetve, a kasszák határozatától járásgyűlést megtagadta. Megtagadta 148 szavál 143 ellen tehát csupán 5 többséggel.

Az az a verőze-gyarmati, mint az állam érdekeivel ellentétben vanál elnökhatál engedélyt a székely közlekedési miniszter ur megtagadta.

A megyei közgyűlés az 1888: IV. cz. 7. szakasza határozatát a kasszák határozatára nézve, csak azt volt elbírálhat, javasulata elvetve, a kasszák határozatától járásgyűlést megtagadta. Megtagadta 148 szavál 143 ellen tehát csupán 5 többséggel.

A kasszák tehát a kasszák társaságai jogát csorbítva, saját jogukat telítve.

Ezen indokból, és tekintve, hogy a kasszák által vállalt évi teher elenyészőleg székely, azonban azon évi áldást engedélyt a kasszák határozatára nézve, csak azt volt elbírálhat, javasulata elvetve, a kasszák határozatától járásgyűlést megtagadta. Megtagadta 148 szavál 143 ellen tehát csupán 5 többséggel.

Nagyméltóságú keszben van javak, vagyoncsökkenés. Végülön bízunk igazságában!

A miniszterelnök úr e nagyhatású beszédre adott válaszából kitűnt, hogy ő a hozzá fellejcszve lévő kérdéssel már is foglalkozik; megköszönte a küldöttségnek a személybe helyezett bizalmat s legott megnyugtatólag kijelenté, hogy részéről a vicinális vasutak szaporodását általában, de különösen azt szükségesnek tartván, miszerint B-Gyarmat, mint Nógrádmegye székhelye, a világforgalomba bevonatlanság, s az ország fővonalával összeköttetést nyerjen; a kérdést tehát teljes tárgyi-lagossággal fogja felbírálalni.

Lelesz éjlenzés követé a miniszter ur ép oly nyugodt, mint határozott előadását; s a küldöttség ezután a belügyminiszteri palota ugyanazon szakszabán kihallgatást kért az uj államtitkár Szalaszky Gyula úr a méltóságánál, hogy a vasut ügyében kijeje az ő támogatását is. Az ügy szószólója itt szintén orsz. képviselőnk Sréter Alfréd úr volt.

Az államtitkár úr pedig részéről hasonlóképp megköszönte a küldöttség tisztelését, kifejezett adott arany kellemes emlékeknek, mik ott a közelmúltban Nógrádmegye székvárosa B-Gyarmathoz lútk. Az aszód-b-gyarmati vasutára vonatkozólag az a különös támogatás — ugymond szerényen az államtitkár ur, nincs szükség, mert azt maga a belügyminiszter úr fogja teljes jóakarattal és a vármegye részei emelkedésre való tekintettel, készséggel közmegegedés szerint elintézi.

A küldöttség ezután a pénzügyminiszter urnak elnök-palotájához, hajlatott; jól esett mindenütt tapasztalunk kormányfőnknek szívének, előszéken magatartását. Wekerle Sándor 6 excajt pártvezetőnk Szentágh Pál ur azon őszinte figyelemzető szóval után, melyet nevezett pénzügyminiszter csak pár nap előtt a szatmári székely áhító urak küldöttségéhez intézett t. i. hogy a székhelyügyi versenyzésnél sokkal ádvösebbnek tartandó, ha a megyék és városok versenyé és küzdelmeinek tárgya nem a meglevők felosztása, de a szellemi és anyagi érdekek megóvása képezné, ezen államfőnk kijelentésé viszhangjaként mondhatók egész lelkesedéssel áldoztató pártvezetőnk, aki egyszerű-mind meg akarván kimélni Sréter Alfréd urat a hozs-zu beszéd többeszi fíradalmaitól, Wekerle Sándor 6 nmlga előtt már őnmaga volt a vasuti küldöttség kére-sének előadója. — A pénzügyminiszter úr pedig válságban különösen is hangsúlyozta a vasuti forgalom

manapság nélkülözhetlen szükségét, hogy az adózó polgárok a közhatalmukat könnyebben viselhesék. Ha tehát a felelősség alatt úgy — pénzügyi szempontból elbírálás végett hozzá jár, mennyiben nem előtte ismeretlen adatok az ellenkező nem járvaljak. Nőgrádmegye székhelyét érdekli ezen vasutat a készséggel fogja támogatni.

De maga a kereskedelemügyi miniszter úr Baross Gábor ó nmlga, a köldötéséget csak július 1-én fogadhatta, szintén ily örvendete perspektívát nyújtott ezen vicinális vasutára nézve, s jóakór szándéka abban is nyilvánult, hogy kiállításba helyezze, miszerint a törvény keretén belül nyújtható állami segítyt nem fogja e vonalról megvonni.

Ime, hő leírása eljárásunknak!

A „Losonci és Vidékei”. Már nemis reflektálnak a L. és V.-ke önönmagát és másokat is ámitó cikkeire, ha újabb és újabb gormbaságain és sértegetésén kívül nem kapazkodnak egyes „nagy férfiak”-ba s azok nyilatkozatait nem használja fel olyan dolgokra, melyek egyrészt célszerűtlen sértegetést, másrészt hamis közkevérdeteket tartalmaznak. Minthogy azonban mi az igazság és jog védpaisával vagyunk vértve, azok az apró kövek, melyeket a losonci lap felénk dobál, — sérelem nélkül lepattannak rólunk.

A losonci nagy férfiak közül most Török Zoltán losonci polgármester úr nyilatkozik. Jól tudjuk, nem volt neki kedves dolog az, mert olyan apróképek dolgokra kellett nyilatkoznia, melyeket már mi is részben visszavontunk, még mielőtt a polgármester úr nyilatkozott volna. De a losonci polgármestercsalád és választó urak egyénisége nem elégzik meg azzal, hogy mi rossz (losonci) értesülésből vett egykét híreseként demontáljuk; nekik még is kell, hogy a polgármester kezébe vegye journalistikai pennáját és megnyilatkozzék.

Török Zoltán úr három oly dolgot mond valótlanul, a melynek kellejét mi is csak fenutartással közöltük, az egyiket pedig oly losonci nagy tekintélyű férfiu hallottuk, akinek állításában nem volt és a kifejtett körülményeket tekintve, nem lehetett okunk kétkedni.

Az első az, hogy a május hó 30-ki közgyűlés után jun. hó 8-án megjelent lapunk 23-ik számában örömmel értesülünk (tehát értesülünk) hogy gr. Gyúrkó, dr. Pulszky, br. Rozner, Szilárdy urak stb. belátván az üdvöletlen harczot, odanyilatkoztak volna, hogy a székhely kérdést többé nem fogják felvetni. Ez egyszerű értesítés és nem állítás volt. Minnek erre polgármesteri czáfolat? — Lehet, hogy az a kitűnő férfiú, aki nekünk azt mondta, csupán helyes kombinációból indult ki; mert ő azt hitte, hogy az, amit a losonciak kívánnak, merő lehetetlenség; az pedig úgyilleg Losonczot tönkre tenné. B-Gyarmatot és vidékét anyagilag megromlana anélkül, hogy azzal a jó közgazdasági biztosítatlank; mert végül az illető azt hitte, hogy a losonciak feltett jogtalan czéljuk elérésére a többséget soha, de soha nem fogják összehozni, s így a harcz üdvöletlen és káros leendő. Az illető, ismervén gr. Gyúrkó, dr. Pulszky, br. Rozner és Szilárdy urak bölcsességét és körültekintő helyes czéljait, joggal kombinálhatta, hogy nevezett urak felhagynak az üdvöletlen harczszal, mert az imposzibilia nem obligator. Mondjuk tehát, hogy ez kombináció volt, akkor se követünk el oly nagy journalistikai hibát és igaztalan dolgot, mely miatt Török Zoltán úr ezen kombinációt, vagy ha tetszik értesülést úgy a L. és V., — mint kétségkívül nem ok nélkül a „Nemzet” június 27-iki számában is, oly markánsan „légből kapott valótlanosságnak” deklarálja. De ezt oly losonci férfiú mondotta, és azt több Losoncz vidéki megyebizottsági tag is megerősítette, aki és akik előttünk tekintélyek és mérvadók. Vagy talán azt hiszi losonci úr, hogy minden losonci ember hervól és lelkesül a székhely jogtalan áttételért? — Ne higye az kérem. Csak azok mozognak ezen kérdésben, akiket bele vitt az érdek, az ambíció, az áramlat, s akik a dolgok ily fejleménye és bizonyos fait accompli-uk után, maguk is szeretnének ezen sülyyedő hajóhoz hasonlóan kérdéstől szárazon megszabadulni. Egy losonci tekintélyes izraelita vallási embertől kezünkben van oly levél, amelyben vallástalokkal bizonyították, hogy pénzügyi tekintetben mily káros volna Losonczra nézve a székhely áthelyezése! Egy előkelő régi losonci tisztviselő pedig azon kérdéskörre, hogy hát mit boldogulunk az urak? körülbelül azt felelt: „kérem mi nem boldogulunk, minket visznek!” Csak nem kívánja losonci úr, hogy nevéket szolgáljuk? Sokkal okosabbnak hisszük és ismerjük Török Zoltán urat is, mintsem hogy ő be nem látna azt, miszerint a székhely Losonczra semmiképp sem helyezhető át, és így hogy a közlünk dúló harcz üdvöletlen és káros nem lenne.

A második az, hogy lapunk 24-ik számában közölve volt, hogy: „a losonci székhelyügyi köldöttség gr. Gyúrkó A. öngymoltóságának vezetése mellett, mint értesülünk, e héten járta be B-Posten a minisztereket. Erre lapunk mult számában már feleltünk, most csak azt jegyezzük meg, hogy nekünk ezt akkor oly losonci tekintélyes férfiú mondta, aki dúhós tagja a losonci székhelyügyi végrehajtóbizottságnak. Mi okunk lett volna ezt el nem hinni? mindazáltal oda tettük a punkum salient, hogy t. i. „mint értesülünk”; mert még sem minden bizonyos az, amit a losonciak — tisztelt a kivételnek — mondanak.

A 3-ik közlünk, amit a polgármester úr a vármegyei nagy közönség elévezetésére és a kormány befolyására irányoztatnak lát, már magában ezen czimében: „való-e vagy áhíj! talajja a czáfolatot feleslegesnek és tárgyatlannak; mert ezzel a polgármester úr oly dolgot akar agyon czáfolni, amit mi is áhírnék tartottunk, — de amiről egyébként — Török úr sem tudhat mást, csak azt, hogy ama bizonyos

plakátumok melyek a vármegyei székhelyügyi határozat miniszteri megsemmisítését hirdették volna, Losonczon kiragasztva nem voltak. Több okairol vettük e hírt, Széchenyi, S-Tarjanból stb. Ez a hír egyébként már bekövetkezett plakátumok nélkül is. Nem az a dolog veleje, hogy Török Zoltán úr ilyen híresek czáfolatával és agyondöntéssel bíbelődik, hanem az, hogy Török úr ezen nyilatkozatával ismét zástolt bont és az üdvöletlen harczot folytatni kívánja. Hát csak tessék, alunk elébe és nem félünk semmitől!

Amivel aztán Török Zoltán úr nyilatkozata a L. és V. — losonci írja kísér, az már minden journalistikai jobb ízlést és szemérmét nélkülöz. Ahoz mi nem Deák Ferenczel idézzük, de Prottmant ajánljuk.

Lapunk 25-ik számának vezércikkével, a melyben a „nemzeti intézetnek”, a „felsőnőgrádi közművelődési egyület”-tel leendő egybeolvasztást indítványoztuk, — ugyancsak kihoztuk sodrából a losonci kapzsiságot. Ezt az egybeolvasztást, minden nem losonci ember, a kitűnő hazafias czelök gyorsabb elérésé tekintetéből célszerűnek találja. — (Meg kell jegyeznünk, hogy losonci úr a felsőnőgrádi közm. egyület losonci alkotásnak tartja; pedig annak tagjai jobbra losoncz-vidékiek; meg kell továbbá meg jegyeznünk, hogy téves losonci úr azon állítása, hogy az együletnek 5000 frton felül lenne a készpénze; mert ha jól emlékezünk, ezen 5000 frt csak a vagyonérték képviseli, melyben benne van a majdnem 2 ezer frtra nyúló hátrálék és egyéb követelés; de hát aki a maga ügyeit nem tudja, hogyan tudhatja az a másét!?)

Amiről tehát mi ezen helyes és okokkal támogatott indítványt megtettük s ama 2 ezer, de mondjuk 5 ezer frt együtteseként nem gyarmatra hozni, de csupán egybeolvasztást kívántuk a nemzeti intézettel, bezeg nekünk tör losonci úr. Ezért persze mi éhes és jogosító patrióták vagyunk; de losonci urak, a kik B-Gyarmatról a székhelyt, vagyis egy millió ékeket el akarnak vinni, jogos fölépesszel kérkednek, sőt ami védelmünknek támadásnak tartják. — Bizony neveléses ez kérem losonci úr? A vármegye józan többsége nagyokat nevelhet losonci úr személytelen és álokoskodásain. Tegyük fel, hogy a székhely 60 év óta Losonczon lett volna. — a b-gyarmatiak, mindenesre több jogosultsággal és nagyobb többséggel, mint a losonciak teszik most, — a székhelyt Losonczról áthelyezni kívánnak B-Gyarmatra. — Nos, ha egy 5 ezer frtos Losonczon lévő kis egyület hasznos és célszerű beolvasztása miatt olyan formévdényeket ír, vajon mit írma a gyarmatiaknak „a féle losonci” törekvéseire?!

Bizony kimutatta losonci úr ezúttal is a foga fehérét!

Nőgrád-Szatmár.

Zajos közgyűlése volt Szatmárvármegyének június 12-én. Szatmárban is dúl a székhelykérdés. Szatmár-Némethi erőszakos elakarja vinni a székhelyt Nagy-Károlyból. A június 12-ki közgyűlésen a többséget is biztosította. Mikor a határozatot kihirdette Domahidy főispán, gr. Károlyi István röviden csak azt felelte: „Elen soká Nagy-Károly sokérvös!” A zajos közgyűlési beszédek közül legkisebértékben találtuk Zanathy Ferencz főjegyzőt beszédét, mely a szatmári állapotokat kellőképp megvilágítja. Ezen beszédet a „Szatmármegyei Közlöny” után következőkben közöljük:

Zanathy Ferencz főjegyző: Az egész vármegyében nagy hullámokat felvert megyei székhelykérdés olyan közérdeklő ügygye nölle ki magát, olyan érdeklődést keltett a vármegye minden részében, hogy lehetetlenség, miszerint ezen kérdés megoldása előtt ahhoz én is hozzá ne szóljak. Engem sem a szatmári viszketegség késztetett erre, mindenki ismeri e tekintetben nézetemet, s szavazatommal a megyei székhelynek N-Károlyba való biztosítását igyekszem előmozdítani, de nemcsak erkölcsi kötelességet érzek a felszólalásra, hogy elődeim példáját követsem, kik annyiszor, a hányzor a szükség úgy hozta magával, a hányzor e kérdés felvetetett, a megyei székhelynek Nagy-Károlyban való megállapítását hathatósan előmozdították. Tüvöl állok attól, hogy azt a fontosságot tulajdonítsam felszólalásomnak, mint a milyen eredményt kell Kölcsey Ferencz meggyőző érveinek annak idején; de határozott kívánságom az, hogy e megye történelmének lapjain nyoma legyen, miszerint elődeim példájára tiltakozó szavamat feleltem az ellen, hogy a történelmi jog alapján már állandósított megyei székhely Nagy-Károlyból Szatmárra áttéssék. (Szólni nem akaró éljenzés). Nem hiszem, nem tudok megbarátkozni azon gondolat-lal, hogy Szatmármegye közönségének többsége a multtal, a jelennek s elődeinek hagyományos emlékeivel szaktitva, egy tőlünk egészen különálló testet képező város öns érdekének szolgáltatást, saját jól felfogott érdekeit feloldozza, nem tudom elhinni, hogy e megye-nek többsége — lévén a vezetésse magát a korteskedés olyan eszközei által, melyek hatással bírhatnak egy műveletlen tömegre, de Szatmármegye intelligens bizottságánál vizsztatésszel kell hogy találkozzék. (Orási zaj), az alispán ismételtén megkísérli csendet csinálni.) Nem is Szatmármegye közönségétől indult ki az ezme, s csak azon csodálkozom, hogy akadtak közöttünk olyanok, akik egy idegen ellenséges testület intenciójának szolgálatába szegődtek, (Ugyvan!) Szatmármegye százados multjának, s elődeink hagyományainak leromolódására. Figyelemmel kísérvén a fenforgó székhely iránti mozgalmat, az ellenpárt kinyilatkoztatásából is azon meggyőződésre jutottam, hogy a megyei székhelynek N-Károlyból Szatmárra történendő áthelyezésének eszméje onnét származott, mert a pénzügyigazgatóság a törvény rendelkezése szerint N-Károlyba, a megye székhelyén rendszerezett. Mily elítélésre méltó öns érdek tönk ki Szatmár város eljárásból, hogy azért, mert a törvény rendelkezése szerint Nagy-Károly nem előnyökben részesül, saját egyéni érdekét előmozdította

céljából, e varost eddigi százados jogától megfosztani fűzte ki célul. Nem jutott addig a tisztelt megyei bizottság egy tagjának sem eszébe a szatmári megyei székhely gondolatára, míg Szatmár város meg nem indítványt az actiót, minden eszközt fel nem használta arra, hogy öns érdekét a Szatmár vidéki megyei bizottsági tagokra oktroálja. Voltak sokan, a kik levélra hagyták magukat vezetteln, s ennek eredménye lett a mai gyűlés. Innét származik tehát az a nagyhanggal felhozott érv, hogy Szatmármegye csak Szatmárról adminisztrálhatik helyesen, ezen okra vezetteln vissza az a nagy hanggal előadott szükség, a melynél fogva az adminisztrációt Szatmárról kell vezetni. Tízteleim mindenkinek a felfogását, a ki meggyőződése szerint hiszi ezt, vagy azt; de nem kívánom magamat azon helyzetbe juttatni, hogy Szatmár érdekeit meg a történelmi multtal is feloldozzam. Talán azok, akik Szatmármegye jelenlegi adminisztrációjával melegeződen nemesnek, azt hiszik, hogy Szatmáron jobb lesz, idegen helyen, ezen most, midőn az önálló törvényhatósággal bíró városok és megyék között a konfliktusok mindinkább szaporodnak. Ez keletkezése a szatmárpárti székhelymozgalomnak, s mindenkinek egyéniségetől függene, hogy szavazatával saját jól felfogott érdekeit elbányagolja, idegen érdekek szolgálatába szegődjék, ha nem képezne kérdést azon körülmény, hogy a nagy-károlyi megyei székhelynek Szatmárra való áttétele mily anyagi áldozatokba kerül. Itt szabadon előre becsatlom ama körülményt, hogy alispán úr legközelebb a megyei lapokba is megjelent azon nyilatkozatot tette, miszerint alispán-sága ideje alatt a székhely áthelyezés egy krajczár kiadást sem fog maga után vonni. Ezt megertem az esetre, ha az alispán úr is úgy értelmezi, hogy a megyei székhelynek Szatmárra történő áthelyezésevel utódjának gondjaira bizza a kérdés-pénzügyi résznek megoldását; de ebben a megye közönségére semmi megnyugtató nincs; — de n m értelni alispán urnak ezen nyilatkozatát másokul, s ezen kijelentést egy politikus fogasnak kell tekintenem, mely az adminisztrációban teljesen járatlan egyetere hatasosabb lehet, de a hivataloskodással gondolkozó egyenekről ilyen egygyűlést feltételezni nem szabad. En rég idől foglalkozom már a nyilvános pályán, Szatmármegye adminisztrációjában elég levekényen részt vettem, s meg tudom bírálni, hogy a megyei hivatalos helyiségek elhelyezésén kívül Szatmárvármegye székházának, levéltárának, tisztviselőinek Szatmárra való átköltözése hány ezer és ezer forintba kerülne, miöl lenne ez felveze, talán a nagy-károlyi megyeház értékesítéséből? Erre néve előlünk áll a példa Nagysomkúton, hol 14 év óta vajdik a megyeház használati és értékesítési kérdése, s valószínűleg a mi életünkben megoldva nem lesz. Ettől eltekintve az mondatik, hogy Szatmár város megyeház helyiségről gondoskodván, e tekintetben a megyének kiadása nem lesz. Megengedem, hogy Szatmár város győzelmeinek mámorában erre néve igértek tetsz; de felek téle, hogy miután az öns érdek kielégítést nyert, Szatmár város az utból félre fog állni s a megyének csak elő kell állani a megyeház építésével, ha nem is most, de 2, 5 vagy 10 év múlva, ezen kételem nem minden alapellőlki, mert hiszen a Széchenyi társulat részére történt pótdó megzavazásakor ill e teremben főlem hallhatta tette az ígérlet nagy hangon Szatmár város képviselőiben Szatmár polgármestere és annak bevalása annyi év múlva maig is késik. (Taps és nevetés.) Nem minden alapellőlki tehát kételem Szatmár város ígérteiben annyival inkább, mert az ilyen terhes ígérteknél megtartás nem is töltök függ; hiszen hogy ilyen áldozatokhoz hozzanak, ahöz a kormánynak engedélyre, beleegyezésre szükséges; már pedig én nem képezlek olyan kormányt, a mely Szatmár városnak újabb teher felvételét engedélyezné, hiszen pótdója most is 83 -ot tesz; adósságból csak az „mért építet vashidjat, színházat, városbázist, hogy volna tehát az képzeltől, hogy neki újabb tehernek az elvállalása engedélyeztessék. (Szólni nem akaró taps). Mindebből tehát nem következhetik más, mint a megyei székhelynek Szatmárra való áttételéből származó költségeket a megye viselje, s minthogy a megyének más alapja nincs, a pótdókból fedeztessék. Ma már uraim mindnyajan ösmérjük népünk anyagi viszonyait, talán mi a kik az adminisztráció vezetésében részt veszünk, legjobban ismerjük.

Ezen ismeretem alapján tiltakozom, hogy egy ilyen szükségleten mozgalommal járó százezreket tevő költséget a szegény nép nyakába rójunk. Nem akarom már tovább igénybe venni túrelmüket, csak röviden kívánom ismételni azt, hogy miután én nem látom át, hogy az adminisztrációt a Szatmárra helyezőndó székhelylél jobba lehetne tenni, miután elődeink hagyományos multját nem akarom feloldozni, s miután az áthelyezéshez szükséges költségek pótdó utján előállítását mindenképp felett elenem, a megyei székhelynek N-Károlyban való megtartása mellett, az állandó választmány javaslatának elfogadására szavazok s kérem a bizottságot, hogy szavazatával az állandó választmány javaslatát határozatlanná emelje meltoztassák.

A mult hóban 140 szatmármegyei bizottsági tag járt a minisztereknél. De a miniszterek, főleg a miniszterelnök, kiterő válaszokat adtak a küldöttégeknek, úgy, hogy hosszú orral távoztak Budapestről a küldöttégek tagok.

A n-károlyi gróf Károlyi István vezetése alatt jul. 2-án tisztelték a minisztereket. Kevesebben voltak mint a szatmáriak, de azért több eredményrel jártak el. Gr. Károlyi győnyörli beszédekkel intézett a miniszterekhez, akik súlyt fektetve gr. Károlyi István fölépésére, oda nyilatkoztak, hogy a székhelykérdést a miniszteri tanácsban tárgyalatosan fogják megítélni. A küldöttégi eljárás után gróf Károlyi díszbeöltözött a nemzeti kasznóban, hol Kölcsey Ferencz szobrára 8315 frtot alakoztak össze, maga gróf Károlyi 5000 forinttal nyitván meg az alakozást.

Előzetes.

'Szünörök. Ily cím alatt adta ki Peres Sándor egy kötetet tőve elegyes költemények a Kármán társulat Losoncra. — A múlt Komócsy Józsefnek van ajánlva. És méltán; érdekesek benne — egyebeken kívül — a hangulat bensősége és mellesleg, a lírai helyek, az elbeszélő és elmélkedő ügyesség. A költemények elegyes műfaji volta változatossá teszi az összezt. A helyi lapok közül belőlök nellyant az azmutatványnak eleg. A kiállítás díszes. Érték (?)

Tankönyvek. Megjelentek Szabó Lipóttól magyar nyelvtan (Praktiki Magyar) és ABC. és olvasókönyv a tót tanuló népiszkolák számára. Haladatlan munka a tankönyvírás. Még haladatlanabb olyan tankönyvet írni, melynek célja a magy. nyelv okosodó tanítása a tót tanuló népiszkolákban. Szabó L. mindenképp megközelíti e célt. Erre való különösen gyakorlati irány. a megírások után javított kiadott a a cultus miniszter által általánosan engedélyezett tót tanuló népiszkolákban szánt magyar nyelvtan.

A humoros közönség köréből.)

Lucsencz, július 3.

Ides szerkesztő barátom!

A tyurek kezmondás aztal mondja: „ha valaki mindig igazat beszél, azt kivernek a városból.” Engemet is kiakarják verni Lucsenczről, mert mindig igazat írom is beszám. (Van Lucsencz egy jó barátom, azt soha se nem fogunk Lucsenczről kiverni, mer az soha se nem mondja igazat, csak tiédiből.)

Peggy tesik elhíni, soha se nem bántotam senkit, is mindenkin kitértem utból, mint a csikmegyei fűspán, a gróf Mikó Bálintus. Ez a Mikó Bálintus fűspán utazta ezzer a megye egyik végiből a másikba — a szikhegybe; elejibe sebesen hajtották szikely göbk; a fűspán ki akarta nekik vicinál uton lérnyi, is anyira kitérte, hogy mindensten bele este árokba. Akor felszele magát, is megy a göbk felé, akik azt hittek, hogy fűspán minnyár lánczra veret őket. De fűspán nem veretet őket lánczra, hanem leporozta magát is oda szolla szikely göbknek: „bocsánatot akire, már jobban nem tirthettem ki!” — Így járja az, aki mindenkin ki akarja lérnyi, is az akrok eszi magát. — In is akartam kitérni, mint a csikmegyei fűspán, is most e hol vagyok ni! — Kivernak Lucsenczről. Ha kivernak Lucsenczről, megyek Gyarmatra, is felszapo szerkesztőnk. — (Vidiki szerkesztőnk most úgy se nem kell semmi tudomány, elig ha fűtölhi tudja.)

Csak a Xantipam! nem tudom micinálni. Eh! — It hagyok ütlet, hogy pletykázza Lucsencz: Gyarmaton van ugys elig pletyka.

Amint így tepenekdök, csak halom, hogy muzikantok rapenditököt notát más Danko Klamarinál. Mi lehetyi az, ki csinálja most taurit? — Csak halom: „Ijen Gyurky, ijen Pulzsky, ijen Terek!” — Minnyár tutam, hogy szikhegy iszák. — Ilyenkor Danko szokta potyál adni: hód in is, feleslegnek válet mondva, minnyár elementum Vigadoba. — Amint belipatam, latom Rachel barátomat perorányi, hogy minster, amiert Tihanyi fűjegyző nem kitérte udvára a Szontagh kegyelmes üre üvi ingyitányt, is a miirt gyarmotpartik kegyeliesen erőszakosokat magokat is kiabáltak, megsemitete varmegyái határozatot.

Rövid idő múlva szalagya Karmay társulatból Kovács Feri a „Lucsencz is Vidiké!”, a hol ezt a csemet kövir betukal kinyomtatva zugságba, is kiáltya: Hevrek! — Kisübb beugorja geografiával is mapákál Sneff, kalandárál Raff, szerkesztő olóval Mórliczko; nihány nitodum alit eszses tantesitöt együt vót is iták sárka fégig nagy eremül. Csak Ajka Ferus itta egy sarokba strómmannal, nem hisz zistenyeg se.

Vignrhajló bizottság elhatározott, hogy Gyurky kegyelmes urnak agyák fakelezugot, Tereknek javitanak fizistet, dr. Pulzsky uraságot megkínálnak diszpolgar-ságat, az ugy se nem kóstálja semit. — Sok titkos megalapodás is történte. Arul is beszúlt, ki lesz fűspán, ki lesz vicispán, kit csapják ki, kit hozzák be. (Halom) hogy szerkesztő barátomnak is kiáltak laupást, amir sokit ita is dolgozták.) Szoval reformálnak egis administruát, az ugys most meg van divatba. — De ezt mind ne tesik publikálni, mer agyon ütük Lucsencz-on engemet.

Ilyen erem van most Lucsenczról! Mit? — Ah! Herman uraság le sem lüti Bábiba a medvét, is elere iszik medvebűre.

Halom, hogy magoknál szomoró itel van. A vás Danko Chorvát lefogya magát is ugys tudja sert inni. — Pajor kir. tapacsos ur elegiatat, is mint Marius, ug-keserő Gyarmot roinján. Szontagh kegyelmes ur keresi üvi botját, hogy megverja lésen-czakat. A gróf Zichy fősejör kegyelmes uraság nem szolja semit. — Csak Reminyi febró örök-fókba, gondolja, ha elvisznek szolticát Gyarmotról, akor csinálja otan — Terek-világot, is megrendez magának rendezet tantesi varast. (Csak hogy lörvinynek hoszu keze van; az eléri Lucsenczről Gyarmatra is.)

Halom, hogy Laszkáry Gyula luteranos fűspán-kegyelmes minden panslavot ki fogja oldáni Nogradból. Erulom, hogy mar in rigen nem vagyok panslav, is aznak idején kiadtam érő nyilatkozatot. Tudom, most is fogják sokan nyilatkozni.

A pamfletit bezárom is csag aztal mondom: „Ubi bene, ibi patria!”

Prokazhu Zebuton.

Postscriptum. — Halom, hogy Nagy Ivánus lértnet in tódosónak meg fogja lértnetlenni erekiteni azt a pildatlan magyar sebesigot, amivel belögyminister

* E rovatban külsőtekér nem vállal felelősséget a Szerk.

uraság a szikhegy ögyben a lucsenci felebeszt elintézet is varmegyái határozatot nagyjarmu miatt megsemitet. Hja! A gr. Gyurky kegyelmes ur mindent tudja kiszaladganyi is kilegrafálni.

Hirek és Különlélek.

Gróf Zichy Ferencz ur ő muga mult szerdán július 2-án Budapestről B.-Gyarmaton át seniorális uradalma szikhegyre Zselybe érkezett, hogy gazdaságban körültekintsen; kirándult tehát nemcsak a Zsely szomszédságában, de a városunk közelében fekvő pusztákra is. Mint gazdasági újítás figyelmet érdemel e oxján k az Erdmélk legtermesebb bortermelőjének azon intézkedése, hogy a filloxera pusztítása ellensúlyozása végett a B.-Gyarmat határában elterülő „Nyirjes” homokjában egyelőre tiz holdon új szőlőt ültetett; mi ha sikerül e célra ugyanott még más tiz hold lesz felhasználandó. A gróf ur tva utazik el Nógrádmegyéből, de jövő augusztus havában ismét, és pedig hosszabb időre visszatér körünkbe. Hozza isten szerencsén.

Személyi hír. Jeszenszky Danó bpesti kir. közjegyző ur, városunknak egykor ünneppel és szeretett lakosa, néhány napot nejevel együtt körünkben tölt. Istén hozza a tisztelt és szeretett férfit, kibez annyi szép emlék fűz!

Tihanyi Ferencz főjegyzőnk szabadság idejét július 1-én megkezdvén, azt Tütrafüredre fogja eltölteni a csak e hó végéig jön vissza B.-Gyarmatra.

Emmer. Mándor tanár ur, a szent István társulat titkárja, mult hét folyamán szülei látogatása végett családjával együtt városunkban időzött. Ez alkalomból előjáróságunk több tagja köszönetet mondott városuk nevezett derek fiának azon személyes buzgóságért, melyet az alakított népkönyvtárunk részére a sz. István társulat által adományozott, ugy szán, mint tartalomra nézve igen becses könyvek kismelése által tanusított. A titkár ur reményt nyújtott arra is, hogy a társulat jövő évi a könyvtár czéljaira alkalmas könyvkiadványait szintén megkaphatjuk. A „népkönyvtár” kérdése városi képviselőtestületünk legközelebbi rendes közgyűlésén fog napirendre kitűztni.

Rymaz. B.-Gyarmaton jul. hó 1-én ment végbe Weisz Regina kisasszonynak, Weisz Mór b.-gyarmati nagy kereskedő szép leányának esküvője Illofszky Antal vaczi kereskedővel. — Az esküvőt fényes estebéd követte a szülő háznál.

Variágy. Mint már lapunk mult számában is jeleztek, az ipolyság-b.-gyarmati vonalra vonatkozó engedély okmány már ki van adva; még az építési engedély hiányzik csupán, de az is rövid idő alatt meg lesz. Biztos forrásból értesülünk, hogy az aratási és mezei munkákhoz képest, — a társaság az építést ez évben minden bizonynyal megkezdí.

Bérmálás emléke. A mult vasárnap városunkban dr. Palásty Pál püspök ur ő muga által megtartott bérmálási szép ünnepélyre kedves emlékül szolgálhatunk azon kabinet-nagyságu fényképek, melyeket Szkladányi Károly polgármesternak vett fel; ő — mint tudjuk — nemcsak kitűnő kántor, de jeles fényképező is. A kath. templom homlokzata tönk és sikefűt képeken szemünkbe azon tarka csoportozatokkal, melyek szűk lévén közel ezer bérmálódóra az egyház becsje, nagy számban kint foglaltak helyet és vártak nyugodtan bérmászlóik-keg együtt a püspök urt. Az egyik fényképen a szent-ségfaldó püspök ur tárja is kivehető, s több egyénre ráismerhetünk. Szkladányi ur a képek tisztajövedelmét jótékony czélra fogja fordítani.

Készítve mált emlékek. Reinhardt Rezső ur a b.-gyarmati takaréks és hitelintézet pénztárosa 10 forint lefizetése mellett a helybeli önk. tűzoltó egylet alapító tagjai közé beletett.

A mátkérvölvi eladás, mely B.-Gyarmaton jul. 1-én 3 egylet, u. m. a mi dalkör, férfilegylet és mátkérvölvi egylet által tartatott, a közönség részéről nem rész-sült oly pártolással, mint azt méltán megérdemelte volna a bizonyos lehangoztogott kellett a jóakarú rendező-ségben. — Egyrészt oka annak az is, hogy a belépti díjak magasra voltak emelve, másrészt pedig az, hogy éppen az nap városunk egyik szép hölgyének esküvője volt. Ezen körülmények azonban ne hangolják le a jótörkövés egyletünket; a közönség ki fogja ezt pótolni a legközelebbi alkalommal. Az előadás után rögtönzött táncmulatság azonban nagyon élénk volt és éjfélt utáni 2 óráig tartott.

As alapít a közigazgatási bizottság megbízása folytán tegnapelőtt Balassa-Gyarmat fogorzsáti adó ügyében tartott a városnázán tárgyalást. Tudjuk, hogy a kir. pénzügyigazgatóság mult év végén egész váratlanul oly nagy összegbe (12274 frt) utalta a városra ez adók beszedését, mely összeg tekintre az utolsó év mostoha gazdasági viszonyait, s helyzettök változatlan voltait, — elérhellen leendett! A város tehát az eljárás ellen felebe-zéssel élt, minnek következtében a közig. bizottság az alispán urat bízta meg, hogy szakközlegék közbenjöttel megjelölje puhaltolozás, illetve vizsgálat alapján az igazságos összeget állapítsa meg. Szakközlegéül szolgáltak Ambrózy Gyula kir. pénzügyőri biztos és Jellinek Lajos pénzügyi fogalmazó, a fogorzsáti adók referense. Harmadfélórát tárgyalás alatt ugy a mult év, mint a folyó első felév idevonatkozó számadatai s a hivatalos előterjesztések is beható vizsgálat alá vettek.

A köztársasági daleyitűnk választmányja a június 21-iki Barth-estélyi tiszta jövedelmének fele részéket 22 frtot koldott Losoncra, az emlekkövi bizottság pénztárnokához.

Trachma. Schossberger urnak Palotás melletti Pál-teleki pusztáján, hol mintegy 500 felvidéki munkás dolgozik, június hó elején a trachoma betegség nagy mértékben ütött ki. Dr. Ehrenreich Károly h. körörmos a legszörűbb intézkedéseket megtette, miről Dr. Feledy Ferencz járási orvos, aki a helyszínen majdnem egy hetet töltött, személyesen meggyőződött. A betegek javultak s a trachoma szűnő felben van. Negro Adolf

gazdasági felügyelő és a többi tisztek az óvintézkedéseket szigorúan tartják be; — a felvidéki munkásokat ezentűl csak orvosi vizsgálat alapján fogadják fel.

Gyász. Jörk József losonci államvasúti forgalmi főnök urat súlyos csapás érte aztál, hogy szeretett jó éles anyja öz. Jörk Józsefné szül. Zachay Antónia asszony élete 61-ik évében M.-Szigeten elhunyt. Béke és áldás lengjen porai felett.

A közigazgatási bizottság havi ülése jul. 15-én fog megtartatni.

Körme és gyermekmenhely. Szaboicsvármegyében 7 község közbirtokossága adta át gyermekmenhelyül a községi körme épületet, 14 községben szinte kílátás van, hogy a körmetű tanügyi célra átköcsálja a közbirtokossá. Ez intézkedést „nem tudjuk eléggé beleselni az illető községek közbirtokosságának, melyely az ovoidák, menhelyek felállítását nagyban elősegítik. Vajha követnék a nemes példát megynéknben is azon községek közbirtokosai, kiknek a regale megváltás folytán körme épületek e célra átköcsálható.

A pástyát fűrdő ez évtől kezdve honti ember bírja bérbe, érdekesek találjuk tehát feljegyezni, hogy az ottani saison szokatlannul élénk; a mult vasárnapra az áldozatkész főberő: Winter Sándor elhozatta a trencséni katonazenekart, mely a déli óráktól kezdve a késő éjjelig szórakoztatta a közönséget. Este fényes táncvigalom volt, melyen jelen voltak a magyarságu, ott időző katonatisztek is. Az első négyest, mintegy 60 pár táncolta. A fűrdő főberőt egyáltalán mindent elkövet, meg a fűrdők atalkáival, renoválásával is, hogy Pótytént a világhírű fűrdők közé emelje.

A szatizsa jutányossága folytán sokan utaznak Budapestre viléknökről is, reszint szükségleteik beszerzésére, reszint szórakozás céljából is. Hasznos szolgáltatást tehát tenni tisztelt olvasóinknak, ha legelső és legfőbb gondjukra, a szállodára nézve tájékozást nyújtunk; a keresési út 15. sz. a. levő „Fehér ló” szállót, mely általánosan a legjobb birtéval nével bir. A „Fehér ló” szálloda a város legélénkebb helyén van, kapuja előtt a közvi vasut megálló helye, honnan a város bármely részébe gyorsan lehet eljutni. A „Fehér ló” szálloda kényelmes, tiszta szobákkal, leg-gondosabb szolgálattal Budapestn a legolcsóbb. Etlér-mében izetes magyár ételek s tiszta italok kaphatók, miért is ajánljuk a tisztelt utazó közönség partfogóssába.

Uj trágya gyárak. Mint értesülünk a temesvári és aradi „Saxi-tésvérek” cég legközelebb Nagyváradon és Szegeden is egy-egy trágya gyárat állít fel. Örvendes jelenség a cég jó gyarmatányaira, hogy dacára réggib két gyárat tekintélyes készleteknek további mennyiségre is elegendő vévőkre akar, tekintet nélkül az újabb időben felszaporodó verseny trágya gyárakra.

A magyar-francia hisztolító részvénytársaság Beleszky Ferencz ur ő nagyműltossága elnöklete alatt f. é. június 21-én tartotta 10 ik évi r. ndos közgyűlést. A jelentés konstátálja, hogy az intézet minden ágazatában nagy, egyenesen a kiterjedt alapok nyugvó álettel rendelkezik. A társaság az elemi és bal-csát-ágazatában 52 millió forint, díjbevetél mellett, egy rendes lefolyásban hasznosított áletbevetél szánál, mely csak az átvett kölcsönök lehozolítása s az átvett, nagyon álag lelhi ismertetés érdekében és a mult évben még feltehető magán-állag követhetetlen eredménye az óramerest-vezetők, a fenn-jelzett vagyonhoz követhetetlen immár teljesen lehozolított, egy hogy hasonló vezetések a jövőben ki vannak ártva. Az igaz-gatóság a folyó ávro a kezelési költségeket jelentékeny le-nálította a további megtakarításokat helyen kílátásba. Az igaz-gatóság teljes meggyőzővénél tekintet immár a társaság általának navartalan fejlődése elé, mely 9 millió forintnyi tőkétülteleván-állag de 20 millió forintnyi áletbevetélből társaság egészében alap-ján, az értékes felbődés minden tényezőjét borítja magában. Az igaz-gatóság programja egészen rövid; nyugodt, szőlő s a kártyákba határozott, technikai reformok után; kemény tálakok, melyek a különgölatot káthetőkbe és az által kovási állatosságunk tömök és pontos, előkény és lelkiismeretes kárhordozás. Az igaz-gatóság által ajánlott határozatok elfogadása folytán a vezetésekkel leírása céljából lehozogott részvényitke új részvények kibö-csátása által a B. sorozat részvényitke eredeti magassága 1.500.000 frtra kígészítette és az által a társaság biztositási alapjai részvényitkén 1.500.000 — tőkétartálékban 151.687-87, káthetálékban 1914.930-14, díjtartálékban 3.970.729-14, ká-szcsen 6.666.847-15-ra emelte, melyek tőkémű részben pupilláké értékekben és káthetőkben vannak elhelyezve. Az új kiböcsátás részvényitkél 5.000 darab 500.000 frtal már el is van helyezve. A felügyelő-bizottság feladvása kik került jelentés hangolysa, hogy az 1859. évi szám-dál káthetén szándékú leírások és tar-talekölések a legközelebbi élvégigant követelményitök felel-tek meg, s az elfogadása ajánlott igaz-gatóság elöterjesztések káthetén a társaság viszonyai teljesen konsolidáltaknak mutatják. Az intézetnek realis s teljesen egyenesen alapon nyugvó további fennállása a mai káthetés által elhatározottak s biztositított. Nagy meggyőzővénél áld-dósság e határozatot a biztositó kö-szönég érdekében, melynek e társaság 10 éves fennállása óta a biztositott körül telemes honyitásokat s olcsóbb díjtételeket nyújtott. Nemcsak egyéni szempontból az intézetnek jutni szarop forrása mellett bizonyit a káthetésnek ezim káthetett te-kintélyes összeg, mely a 10 évtőlétben 46.236.839 frt 37 krra rögött.

HORVÁTH DANÓ,

felvétel szerkesztő

Egy jó házból való fiú,
ki legalább 2 gymnasiumot végzett

tanulólul

felvétetiek

POPOVICS JÁNOS

fűszerkereskedésben

SZÉCSÉNYBEN.

3048—1890. P. 22

Hirdetmény.

A Kimerő községben gyakorlati iskoláról jogért meg-állapított ártvánnyal kasszaga vonatkozólag 1889. az évi 4599-ös sz. igazgató-gyarmati rendelet 9. sz. 10. §-ában káthet az igaz-gatóság megkötésén a társaság tárgyalására, határidőül 1890. évi július hó 24-án d. órára a kir. törvénydől 10 számú bi-vatal szabályba káthetett. Mely határidő a közbirtokosság tagjai, meg pedig azok is, a kiknek az időz végén káthet követhetett, egytelmentesével az elmaradásnak az időzett ren-deleiben megkötött követelményeire oszonul idéntek.

A b.-gyarmati kir. társaságának 1890. május 24-án.

